

Vianoce 2012 vo Vatikáne

Tohtoročné Vianoce sa vo Vatikáne začali zažatím svetla pokoja, ktoré rozsvietil Svätý Otec v okne svojho apartmánu; súčasne bol osvetlený betlehem na Vatikánskom námestí a svätú omšu „v noci“ slávil o 22.00 hod. Tisíckam veriacich v Bazilike sv. Petra a miliónom pri televíznych obrazovkách na celom svete v homílii pripomenul udalosti okolo narodenia Ježiša Krista v Betleheme a prepojil ich so súčasnosťou.

Drahí bratia a sestry! Vždy znova nás chytá za srdce krása tohto evanjelia – je to krása, ktorá je odbleskom pravdy. Vždy znova a znova sme dojatí skutočnosťou, že Boh sa stáva dieťaťom aby sme ho mohli milovať, aby sme si mohli trúfnuť milovať ho, a ako dieťa sa s dôverou vkladá do našich rúk. Je to takmer akoby nám Boh hovoril: Viem, že moja žiara ťa naplňa bázňou, že zoči-voči mojej veľkosti chceš potvrdiť seba samého. A tak prichádzam k tebe ako dieťa, aby si ma mohol prijať a milovať. Vždy znova nás dojímajú aj slová evanjelistu, povedané akoby mimochodom, že pre nich nebolo miesta v hostinci. Nevyhnutne v nás skrsne otázka, ako by sa veci vyvíjali, ak by Jozef a Mária zaklopali na moje dvere. Bolo by tu pre nich miesto? Prichádza nám na myseľ, že túto zdanlivo náhodnú správu o tom, že z nedostatku miesta sa Svätá Rodina uchýlila do stajne, evanjelista Ján prehlbuje a vedie k podstate, keď píše: „Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali“ (Jn 1, 11). Tak nadobúda veľká morálna otázka o tom, ako je to u nás s utečencami, vyhostenými a ľuďmi na okraji spoločnosti ešte zásadnejší zmysel: máme skutočne miesto pre Boha, keď sa snaží vstúpiť k nám? Máme pre neho čas a miesto? Nie je to snáď sám Boh, ktorého odmietame? Začína to tým, že nemáme preňho čas. Čím rýchlejšie sa môžeme pohybovať, čím účinnejšie sú prostriedky, ktoré nám majú šetriť čas, tým menej času máme k dispozícii. A Boh? Otázka, čo sa jeho týka, sa nikdy nezdá naliehavá. Náš čas je už plne vyťažovaný. No veci zasahujú ešte viac do hĺbky. Má Boh skutočne nejaké miesto v našom myslení? Metodológia nášho myslenia je založená tak, akoby on v skutočnosti ani neexistoval. Aj keď sa zdá, že klope na dvere nášho myslenia, treba ho poslať preč nejakým rozumovým argumentom. Za rozumné

teda považujeme len myslenie, pre ktoré je „hypotéza Boha“ čímsi nadbytočným. Niet tu preňho miesta. Ani v našich citoch a vôli nie je preňho miesta. Chceme samých seba, chceme veci, ktorých sa možno dotýkať, šťastie, ktoré možno zakúšať, chceme úspech našich osobných plánov a našich úmyslov. Sme celkom naplnení samými sebou, takže v nás nezostáva pre Boha miesto. **VIAC**

Vianočné posolstvo Benedikta XVI. a požehnanie *Urbi et Orbi*

Narodenie Krista dalo vznik novej zemi, „oslobodenej od egoizmu“, a napriek tomu nás neustále sužujú konflikty a prejavy násilia – zdôraznil Svätý Otec v tohtoročnom Vianočnom posolstve pred požehnaním mestu a svetu, ktoré udeľuje napoludnie 25. decembra z balkóna Baziliky sv. Petra.

Pápež vyslovil osobitný apel za slobodu v Sýrii, vo Svätej zemi a v Afrike a predniesol vianočné pozdravy a priania v 65 jazykoch; v slovenčine nám zaželel „Milostiplné a radostné vianočné sviatky!“ Vo svojom Vianočnom posolstve vyšiel z 85. žalmu: „«Veritas de terra orta est!» – «Vernosť vyrástla zo zeme!» (porov. Ž 85, 12). Drahí bratia a sestry v Ríme a v celom svete, požehnané Vianoce vám

všetkým a vašim rodinám! Moje vianočné žičenia v tomto Roku viery vyjadrujem slovami, prevzatými zo žalmu: „Vernosť vyrástla zo zeme“. V texte žalmu nachádzame tieto slová v budúcom čase „Vernosť vyrastie zo zeme“: je to zvesť, prísľub, sprevádzaný ďalšími slovami, ktoré znejú nasledovne: „Vernosť vyrastie zo zeme, spravodlivosť zhliadne z neba. Veď Pán dá požehnanie a svoje plody vydá naša zem. Pred ním bude kráčať spravodlivosť a po stopách jeho krokov spása“ (Ž 85, 11-14). Dnes sa tieto prorocké slová stali skutočnosťou! V Ježišovi, ktorý sa narodil v Betleheme z Márie Panny, sa skutočne stretli pravda a láska, spravodlivosť a pokoj sa pobozkali, vernosť vyrástla zo zeme a spravodlivosť zhliadla z neba. Sv. Augustín to vysvetľuje výstižným spojením: „Čo je tou pravdou? Boží Syn. Čo je zemou? Ludské telo. Spýtaj sa, odkiaľ sa narodil Kristus a vidíš, prečo vernosť vyrástla zo zeme. Pravda, vernosť sa narodila z Márie Panny“ (En. Im Ps. 84, 13). A v jednom vianočnom príhovore svätý Augustín potvrdzuje: „Týmto sviatkom, ktorý sa opakuje každý rok, slávime deň, v ktorom sa naplnilo proroctvo: *Vernosť vyrástla zo zeme a spravodlivosť zhliadla z neba*. Pravda, ktorá je v lone Otcovom povstala zo zeme, pretože bola aj v lone matky. Pravda, ktorá riadi celý svet povstala zo zeme, pretože ju vyzdvihli ruky ženy. Pravda, ktorú nedokáže obsiahnuť celý vesmír povstala zo zeme, aby prebývala v stajni. Kvôli komu sa taký vznešený Boh stal takýto pokorný? Zaiste nie kvôli sebe, ale na náš veľký prospech, ak veríme“ (Sermones, 185, 1). „Ak veríme“. V tomto spočíva moc viery! Boh spravil všetko, spravil nemožné: stal sa telom.“ **VIAC**

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána 26. decembra 2012

Aj v Druhý sviatok vianočný – sviatok sv. Štefana – sa na Námestí sv. Petra vo Vatikáne zhromaždilo niekoľko tisíc veriacich k poludňajšej modlitbe Anjel Pána. V príhovore pred modlitbou hovoril Svätý Otec o svedectve, ktoré svojim životom a smrťou vydal prvý mučeník Cirkvi.

Drahí bratia a sestry, každoročne deň po Narodení Pána nám liturgia umožňuje sláviť sviatok sv. Štefana, diakona a prvého mučeníka. Skutky apoštolov ho predstavujú ako človeka plného milosti a Ducha Svätého (porov. Sk 6,8-10; 7,55). Na ňom sa v plnosti uskutočnil Ježišov prísľub z dnešného evanjelia, že kresťania, ktorí budú musieť vydať

svedectvo v ťažkých a nebezpečných chvíľach, nebudú opustení a bezbranní. Duch Svätý bude za nich hovoriť (porov. Mt 10,20). Diakon Štefan konal, hovoril a zomrel vedený Duchom Svätým, vydávajúc svedectvo Kristovej lásky až po najvyššiu obeť. Prvý mučeník je opísaný vo svojom utrpení ako dokonalé napodobnenie Krista, ktorého utrpenie sa opakuje do najmenších detailov. Život sv. Štefana je úplne formovaný Bohom a pripodobnený Kristovi. Vo chvíli smrti na kolenách opakuje Ježišovu modlitbu na kríži, zverujúc sa Pánovi (porov. Sk 7,59) a odpúšťajúc svojim

nepriateľom: „*Pane nezapočítaj im tento hriech*“ (v. 60). Naplnený Duchom Svätým predtým, ako sa zavrú jeho oči, upiera svoj zrak na Ježiša, ktorý stojí po pravici Boha (porov. v. 55), Pána všetkého, čo priťahuje všetko a všetkých k sebe. V deň sv. Štefana sme aj my povolaní uprieť pohľad na Božieho Syna, ktorého v radostnej atmosfére Vianoc kontemplujeme

v tajomstve jeho Vtelenia. V krste a birmovaní, prostredníctvom vzácneho daru viery živenej sviatosťami Cirkvi, osobitne Eucharistiou, nás Kristus pritiahol k sebe a chce, aby v nás, pôsobením Ducha Svätého, pokračovalo jeho dielo spásy, ktoré všetko vykúpi, oživí, pozdvihne a privedie k naplneniu. Nechať sa pritiahnúť Kristom, podľa vzoru sv. Štefana, znamená otvoriť sa vo svojom živote svetlu, ktoré ho znovu očarí, usmerní a urobí schopným kráčať cestou dobra, cestou ľudskosti podľa plánu Božej lásky. Sv. Štefan je vzorom pre všetkých, ktorí chcú slúžiť novej evanjelizácii. **VIAC**

Príhovor Benedikta XVI. pred Anjel Pána na 4. adventnú nedeľu

V príhovore pred poludňajšou modlitbou Anjel Pána venoval Svätý Otec pozornosť evanjeliovej stati o Máriinej návšteve pri jej príbuznej Alžbete; ich stretnutie predstavil ako stretnutie Starého a Nového zákona.

Drahí bratia a sestry! V dnešnú štvrtú adventnú nedeľu, ktorú slávime bezprostredne pred Narodením Pána, nám evanjelium predkladá rozprávanie o Máriinej návšteve u príbuznej Alžbety. Tento príbeh nehovorí o akomsi obyčajnom prejave slušnosti, ale vo veľkej jednoduchosti opisuje stretnutie Starého a Nového zákona. Dve ženy, obe v požehnanom stave, skutočne zosobňujú očakávanie a Očakávaného. Staršia Alžbeta symbolizuje Izrael očakávajúci Mesiáša, kým mladá Mária nesie v sebe naplnenie tohto očakávania v prospech celého ľudstva. V týchto dvoch ženách sa predovšetkým stretávajú a spoznávajú plody ich života, Ján a Kristus. Kresťanský básnik Prudencius túto udalosť komentuje takto: «*Dieťa v lone starency, ústami svojej matky, pozdravuje Pána, ktorý je synom Panny*» (*Apotheosis*, 590: PL 59, 970). Jánovo plesanie v Alžbetinom lone je znakom naplnenia očakávania: Boh prichádza navštíviť svoj ľud. Archanjel Gabriel počas Zvestovania hovoril Márii o Alžbetinom tehotenstve (porov. Lk 1,36) ako o dôkaze Božej moci: neplodnosť sa napriek pokročilému veku premenila na plodnosť. **VIAC**

Pápež v predvianočnom príhovore Rímskej kúrii: *V hre je človek*

Rodina a dialóg: boli dve hlavné témy predvianočného príhovoru pápeža Rímskej kúrii. Tradičné stretnutie Svätého Otca s jeho najbližšími spolupracovníkmi bezprostredne pred Vianocami sa konalo 21. decembra v Klementínskej sále. Benedikt XVI. v príhovore pripomenul kľúčové momenty končiaceho sa roku 2012.

Začal zahraničnými apoštolskými cestami do Mexika, na Kubu a do Libanonu, ďalej pripomenul Svetové stretnutie rodín v Miláne, Synodu o novej evanjelizácii a Rok viery pri príležitosti 50. výročia začatia Druhého vatikánskeho koncilu. Hlavnou témou príhovoru bola ľudská sloboda a obrana rodiny, v ktorých je – podľa slov pápeža – osud človeka. Prečo Cirkvi tak záleží na rodine? Benedikt XVI. zameral svoju reflexiu na otázku, ktorou sa dnes, v tak zložitom kontexte, zaoberajú mnohí. „*Tá veľká radosť, s akou sa v Miláne stretli rodiny z celého sveta bola dôkazom toho, že napriek všetkým opačným mienkam, je rodina silná a živá aj dnes. Je však nesporná aj kríza, ktorá ju – najmä v západnom svete – ohrozuje v jej základe. Synoda opakovane zdôraznila význam rodiny ako autentického miesta pre odovzdávanie viery, miesta, v ktorom sa odovzdávajú základné hodnoty a formy ľudského bytia. Tu sa učí žijúc ich spoločne a trpiac spoločne. Takže je zrejmé, že otázka rodiny je nielen o určitej spoločenskej forme, ale je otázkou o človeku samom – o tom, čo človek je a čo by mal robiť, aby bol človekom správnym spôsobom. Výzvy v tejto súvislosti sú rozmanité. Je to predovšetkým problém schopnosti človeka zaviazať sa, alebo neschopnosť vytvárať vzťahy. Môže sa človek viazať na celý život? Zodpovedá to jeho prirodzenosti? Nie je to azda v rozpore s jeho slobodou a snahou o sebarealizáciu? Stáva sa človek samým sebou tým, že zostáva autonómny a prichádza do kontaktu s inými iba prostredníctvom vzťahov, ktoré sa môžu kedykoľvek prerušiť?*“

VIAC

Stretnutie pápeža s deťmi z Katolíckej akcie

Ľudia si často myslia, že sami dokážu nájsť život, radosť, lásku a pokoj, ale v skutočnosti ich môže darovať iba Boh. Do týchto slov možno zhrnúť obsah príhovoru Svätého Otca deťom z talianskej organizácie Katolícka akcia, ktoré ho tesne pred Vianocami prišli pozdraviť do Vatikánu.

Svätý Otec hovoril o človeku, ktorý hľadá život a radosť, teda hľadá Boha, skutočného pôvodcu radosti, ktorá nie je chvíľková, ale pretrváva po celý život. „*Pamätajte si, drahí priatelia: čím viac sa ho budete snažiť spoznať a rozprávať sa s ním, tým viac vo svojich srdciach pocítite, že ste šťastní a budete schopní prekonať malé sklamania, ktoré sa v priebehu roka objavia*“. Ako hovorí Svätý Otec, človek hľadá lásku, ale nájde ju jedine v Bohu. Nedá sa žiť osamote, uzavretí do seba samých: „*Všetci potrebujeme cítiť, že nás niekto má rád, že je tu niekto, kto si nás cení. Cítiť, že sme milovaní je pre život niečo nevyhnutné. Ale je tiež dôležité, aby sme aj my vedeli milovať iných, aby sme dokázali iným robiť život krajším. Hovorím aj o vašich rovesníkoch, ktorí prežívajú ťažké chvíle. Ježiš nám svojim životom ukázal, že Boh miluje všetkých bez rozdielu a chce, aby všetci žili šťastne.*“

VIAC

Benedikt XVI. udelil Paolovi Gabrielemu milosť

Bývalý pomocník pápežského domu, zatknutý v máji tohto roku, bol 6. októbra odsúdený na tri roky odňatia slobody, so znížením trestu na rok a pol, za trestný čin krádeže dôverných dokumentov.

V komuniké Tlačového strediska Svätej stolice z 22. decembra 2012 sa uvádza: „Dnes dopoludnia Svätý Otec Benedikt XVI. navštívil pána Paola Gabrieleho vo väzení, aby mu osobne prejavil odpustenie a prijatie jeho žiadosti o milosť a odpustenie jemu udeleného trestu. Bolo to otcovské gesto voči osobe, s ktorou pápež spoločne niekoľko rokov denne úzko spolupracoval. Následne bol pán Gabriele prepustený a vrátil sa domov. Hoci sa nemôže vrátiť k pôvodnej práci a zdržiavať sa vo Vatikáne, Svätá stolica, dôverujúc v úprimnosť prejavenej pokánie, mu ponúka možnosť návratu do života v jeho rodine.“

Svätý Otec v úvodníku pre anglický denník Financial Times

Denník Financial Times uverejnil 20. decembra článok Benedikta XVI. s názvom *Čas pre kresťanov angažovať sa vo svete*. Svätý Otec už v minulosti pozitívne reagoval na žiadosti tohto typu, ako napríklad v prípade stanice BBC, či talianskej stanice RAI. Tento rok vyhovel redakcii britského ekonomického periodika, ktorý začal v Londýne vychádzať už v roku 1888.

„Dajte cisárovi, čo je cisárovo a Bohu, čo je Božie“, z týchto Ježišových slov vychádza pápež vo svojom úvodníku k téme Vianoc. Podľa neho ide o varovanie pred „politizáciou náboženstva, zbožštením dočasných mocností a neúnavnou snahou o zbohatnutie“. Práve Ježišove pokorné narodenie je udalosťou, ktorá vedie k zamysleniu sa nad prioritami a hodnotami, a to práve na konci roka, počas ktorého museli mnohí ľudia čeliť ekonomickým problémom. Pápež odporúča čítanie evanjelia ako inšpirácie pre každodenný život kresťanov. Zároveň varuje: „Kresťania by nemali unikať zo sveta, naopak, mali by sa do neho zapájať.“

VIAC

Vianočný príhovor kardinála Jozefa Tomka

Dnes je na celom svete sviatok radosti. Oslavujeme narodeniny veľkej osobnosti našich ľudských dejín, Ježiša z Nazaretu. Navzájom si prajeme „radostné Vianoce“. Ja vám tiež zo srdca žičím radostné sviatky Narodenia Ježiša Krista. Veriaci, ba aj neveriaci sa tešia z toho sviatku. Aká je to vlastne radosť, aká jej príčina a ovocie? Je to radosť zdanlivá, povrchná, chvíľková? Je to ako sviatočný oblek, ktorý spolu s inými zo slušnosti a zvyklosti oblečieme na ten sviatočný deň a potom sa všetko vráti do starých koľají, bez dobrodenia a úžitku? Čo nám tie sviatky povedia? Sú naše priania radosti úprimné a realistické? Zaiste sa radujeme darčekom, ktoré si vymeníme. Nielen deti, ale aj starší sa potešia aj malej pozornosti zabalenej pod stromčekom. Radujeme sa, keď sa rodina alebo aj ušší priatelia stretnú pri vianočnom stole, keď sa na polnočnej alebo dennej omši môžeme pozdraviť so známymi, ktorých sme dlho nevideli. Aj tí, čo slabšie veria, sa trochu dojmú, keď počujú vianočné koledy, najmä keď je to v nabitom kostole. Tešíme sa na zasneženú krajinu, na lyžovačku, na priateľské posedenia, na vôňu jedličky alebo chutného jedla, a podobne.

VIAC

Vianočný príhovor Mons. Cyrila Vasiľa SJ

Prežili sme druhý deň Vianoc. Vianoce je možno prežívať rôznym spôsobom. Ľudia, ktorí cítia, že Vianoce sú súčasťou ich tradičnej kultúry, ale ich nevnímajú v ich náboženskom rozmere to majú v podstate dosť ťažké. Na Západe a vo všetkých sférach, kde sa presadil výlučne komerčný duch Vianoc, panuje Santa Klaus, či Dedo Mráz, ktorý sa z reklamnej postavičky propagujúcej Coca-Colu stal úspešnou novou fikciou naplňajúcou obchody a v podstate presúvajúcou peniaze z peňaženiek nakupujúcich do bankových kont predávajúcich nadnárodných kocernov. Aj preto sa dá pochopiť síce zvrátená, ale predsa len dôsledná logika represívnych zásahov niektorých školských úradov v Anglicku, či v Amerike, ale aj v Taliansku, hrozby prepustením, požiadavky verejného ospravedlnenia a iné opatrenia voči učiteľom, ktorí si na hodine zemepisu dovolili žiakom povedať, že na severnom póle nebýva nikto, ani Santa Klaus, čiže Dedo Mráz, pretože Dedo Mráz neexistuje. Santa Klaus totiž na Západe točí obrovský vianočný biznis; spochybníť u detí jeho existenciu znamená ohroziť obchodné zisky, a preto učitelia spochybňujúci jeho existenciu sú disciplinárne trestaní.

VIAC

Vianoce Slovákov v zahraničí

„Snažme sa, aby Vianoce neboli len sviatkami týkajúcimi sa len vonkajšku, ale aby sa dotkli hĺbky ľudského srdca, aby naša radosť nebola len povrchnou, ale opravdivou a hlbokou“ – povzbudzuje pápež Benedikt XVI. V rubrike **Vianoce Slovákov v zahraničí** sa dozvieme, ako sa na príchod Spasiteľa pripravujú slovenské rodiny žijúce v cudzine.

Rozhovor týždňa s Vladimírom Kopcom o sakrálnej hudbe

Veľa práce pred Vianocami, ale aj počas nich, majú určite tí, ktorí sa venujú liturgickej hudbe. Nedávno bol na púti v Ríme jeden z takýchto zborov, konkrétne *Psallite Deo* z Nitry. Vznikol pri Piaristickom gymnáziu, ktoré si pripomínalo 20 rokov existencie školy po jej znovuoobnovení, a tak – ako povedal **regenschori Vladimír Kopec** – sa „prišli do Ríma poďakovať“. V sobotnom Rozhovore týždňa nás teda organový majster a dirigent zboru Vladimír Kopec voviedol do sveta sakrálnej hudby; počnúc odpoveďou na otázku kedy zbor vznikol a aké je jeho špecifikum. Prezradil, ako sa dostal na Konzervatórium sv. Cecílie v Ríme a čo mu dalo, zaspomínal na organy, na ktorých mal možnosť hrať, ale najmä poodhalil krásu daru, ktorým umelci disponujú.

Rodinné listy SR VR – ako týždenný prehľad aktivít Svätého Otca – vychádzajú spravidla v stredu
Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, repríza ráno nasledujúceho dňa o 5.15

Rádio Slovensko: týždenná spravodajská 10-minútovka v nedeľu o 5.05, repríza o 22.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45

Počúvanie cez internet: www.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 6627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ